

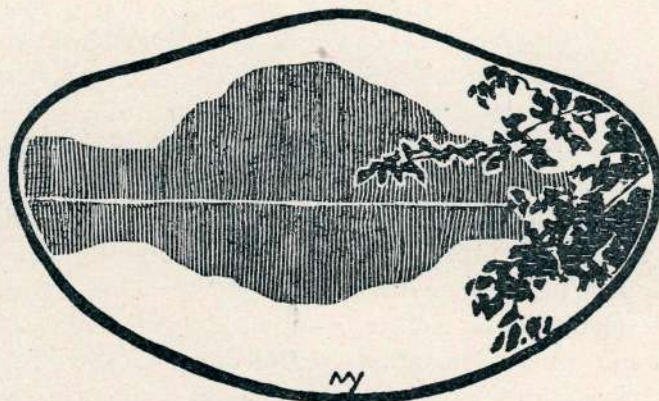
zajamejo vsega danskega brodovja. Tedaj se je ohrabil Norvežan Iver Huitfeldt in drzovito izvršil čin, ki mu ni veliko sličnih v zgodovini. Načeloval je bojni ladji, ki je imela 700 mož posadke. V skrajni sili mu pride v glavo grozna misel, da ni druge rešitve, kakor da žrtvuje v občni blagor sebe in tovarše. S smodnikom požene v zrak ladjo in pogine s svojimi pomorščaki v siloviti razstrelbi. Na ta način je obkoljeno dansko brodovje odšlo gotovi pogubi. Spomin na pogumnega Norvežana živi v zgodovini.

Pri mestu Kjöge se nam zopet oddalji morje in kraji se vidijo še bolj rodovitni nego poprej. Mnogo hiš je raztresenih v sredi polja, a nikjer jih ni veliko skupaj. Ni namreč vasi kakor pri nas, temveč kmečki domi stojé posamezno, eden tukaj, drugi tam. Okoli vsake hiše se razprostira obsežna, pridno obdelana ravan, po kateri bi se sklepalo, da so dotični posestniki pravi mogočnjaki. V deteljah in celo v ovsu so privezani konji, ki se ne morejo pritožiti, da bi trpeli pomanjkanja. Krave se pasejo po travnikih. Vse so rdečkaste barve in brez lis. Kaže se, da mora biti kmetijstvo jako razvito.

Preden smo došli v Kodanj, smo se ustavili v stari kraljevi prestolnici Roskilde. To mesto je bilo v preteklih časih zelo obljudeno. Sedaj šteje le kakih sedem tisoč prebivavcev, a važno je zaradi tega, ker se na-

haja v tamošnji veliki cerkvi pokopališče danskih kraljev. Akoprav počiva poleg svetega Knuta še nekaj drugih vladarjev v mestu Odense na otoku Fünen, ima vendar večina kraljev svoja grobišča v Roskildi. Od Harald, ki je vladal v desetem veku, in tja do Friderika VII., ki je umrl l. 1863., je našla dolga vrsta venčanih glav tukaj zadnji počitek. Med njimi je tudi Margareta († 1412), ona pogumna kraljica, o kateri smo govorili v prejšnjem poglavju. Čast, da ležé njegovi telesni ostanki v družbi vladarjev, je dosegel danski zgodovinar Saxo Grammaticus. Živel je kot redovnik v samostanu Sorö, ne daleč od Roskilde, in umrl l. 1207.

V mestu pa ni bila samo prestolnica kraljev, temveč se je nahajala ondi tudi važna škofijska stolica. O njej priča častitljiva cerkev s svojima dvema stolpoma. Po silovito dovršeni reformaciji se je izpremenila v luteranski tempelj. Seveda nima sedaj več tistega pomena kakor takrat, ko so jej načelovali katoliški škofje. Med protestantovskimi in katoliškimi cerkvami je namreč velik razloček. Prve kažejo v notranjščini dolgočasno enakoličnost. V njih ne vidiš drugega, nego gole stene, ali kvečjemu še kak zgodovinski spominek. Prav tako enostavno je tudi bogoslužje. Zato bi luteransko cerkev lažje imenoval shodnico kakor pa hišo božjo. Mi, ki smo navajeni okrašenih svetišč in vzvišenih obredov, se ne bi mogli sprijazniti s to praznoto. (DALJE.)



KRIM OB POVODNJI.

M. JAMA.